

Chứng đạo: MỪNG TUỔI

Tác giả: Mục Sư Phan Thanh Bình

Vừa mới tết Tây, nay lại tết ta. Ở xứ người tết Tây náo nhiệt bao nhiêu thì tết ta lại trầm lặng bấy nhiêu. Ở những nơi ít người Việt cư ngụ, chúng ta đành âm thầm hồi tưởng mà nhớ tết xưa.

Tết về nhớ bánh chưng xanh
Nhớ tràng pháo chuột, nhớ tranh lợn gà
Nhớ cảnh đào thắm đầy hoa,
Nhớ giây phút đợi giao thừa nghiêm trang.
Nhớ ngũ vị, nhớ chè lam,
Nhớ cây nêu, nhớ khánh vang tiếng sênh.
Nhớ tam cúc tẹt, nhớ ... mình,
Nhớ cân mức lạc, nhớ khoanh giò bì...

Bàng Bá Lân

Ngày tết Việt nó đầm ấm trịnh trọng lắm. Gặp nhau ngày mùng một không thể đơn giản chào nhau như Âu, Mỹ: *bonne annee* – chúc một năm mới tốt lành, *happy new year* – chúc một năm vui vẻ. Mà phải vui vẻ, ân cần, mật thiết “mừng tuổi” nhau.

Sáng mùng một, ông bà khăn áo chỉnh tề ngồi chờ con cháu đến mừng tuổi. Con cháu đến với khay trà bánh, hoa quả hay một phong tiền đỏ cung kính mừng tuổi ông bà, cha mẹ: năm cũ đã qua, năm mới đến. Chúng con, các cháu mừng tuổi ông bà mạnh khỏe, sống lâu, bình an, vui với con với cháu.

Ông bà, cha mẹ cũng mừng tuổi lại con cháu, lì xì cái phong bì đỏ đựng đồng bạc mới tinh. Xoa đầu đứa bé mừng tuổi: hay ăn, chóng lớn. Đứa lớn đang tuổi học trò, mừng tuổi: học hành tấn tới, đỗ đạt. Cô cậu đang tuổi nhỏ sào, phát mã, mừng tuổi: mong sớm được ăn miếng trâu cay, uống chung rượu nồng trong ngày hôn lễ. Con cháu đã thành gia thất, mừng tuổi: đầu năm sinh trai, cuối năm sinh gái, vạn sự như ý, tài lộc phát bằng năm, bằng mười năm ngoái. Cả nhà vui vẻ nhận lời mừng tuổi của nhau.

Ra ngoài đường gặp nhau cũng tay bắt mặt mừng, mừng tuổi nhau. Tùy theo thân sơ, có câu khách sáo, có câu thân tình. Gặp người lạ, ít ra cũng:

Miệng tươi cười mừng tuổi những người qua

Anh Thơ

Tại sao lại mừng tuổi? Ai cho tuổi? Có câu đối xuân như vậy:

Thiên tăng tuế nguyệt, niên tăng thọ

Xuân mãn càn khôn, phúc mãn đường.

Trời thêm năm tháng tuổi thêm thọ

Xuân khắp đất trời, phúc khắp nhà.

Con người được sinh ra trong trần thế. Cái hình hài vừa lọt lòng mẹ đã chiếm ngay một chút “không khí” trong vũ trụ bao la này. Còn về “thời gian”, cái hình hài xác thịt tồn tại được bao nhiêu năm thì nó hưởng được bấy nhiêu “tuổi”. Đời người gói trọn trong cái “không gian”

chiếm được, trong cái “thời gian” tồn tại. Mừng tuổi là mừng cái hình hài tồn tại trong cái không gian vô cùng rộng lớn, với thời gian đẳng đặc vô tận. Nhưng thử hỏi mừng được bao nhiêu tuổi?

Trăm năm ba vạn sáu ngàn ngày

Dầu có nghìn vàng khó đổi thay

Trong núi nghìn năm cây vẫn có

Dưới đời trăm tuổi dễ chưa ai

Hồ Xuân Hương

Dầu giới hạn trong trăm năm, vẫn mừng được kể thêm một tuổi khi bước vào năm mới. Người Việt ta mừng tuổi có cả hàm ý về trách nhiệm trong trưởng thành. Tuổi ăn chơi, chóng lớn dùng chữ “lên”. Lên 1 đến lên 5. Từ 6 đến 10 tuổi dùng chữ “được”, đủ số tuổi để “biết”, biết học, biết phải trái. Từ 11 đến 19 là tuổi phải làm việc, có trách nhiệm nên cứ tính theo năm tháng. Cháu năm nay 12, 15. Nhưng từ 20 đến 29 thì dùng chữ “đà” hay “đã”. Cháu đã 20, số tuổi đủ lớn khôn để bước vào đời trong sinh hoạt cộng đồng và lập sự nghiệp. Ba mươi trở lên thì thêm chữ “rời” phía sau. Ba mươi tuổi rời chớ ít đâu, mà sự nghiệp chưa có, gia thất chưa thành thì hơi trễ đấy.

Người Việt mừng tuổi tính theo phước lộc Trời cho. Nếu ai chỉ tồn tại trên đời từ 1 đến 39 năm thì không thể kể là thọ mà chỉ được kể là “hường dương” số năm tháng trung bình được sống trên đời. Từ 40 trở lên mới được kể là thọ, vui mừng vượt qua khỏi cái hạn định trung bình. Gặp nhau lại thích hỏi tuổi nhau để xác định “vai lớn”, cụ 70 gọi cụ 71 bằng anh bằng chị. Âu, Mỹ ở tuổi 40 kể như lên đến đỉnh cao của cuộc đời. Bước qua 41 là cuộc đời xuống dốc, bi quan nhìn xuống, thấy bóng dáng mộ phần nơi cuối chân đời.

Qua cái tuổi nửa chừng xuân, con người bước vào thời kỳ suy nhược. Nhiều khi thân tuy lão nhưng tâm bất lão, nên cố gắng bớt tuổi, dấu tuổi để phù hiệp với tâm. Có khi gặng hỏi cũng khéo léo trả lời như thi hào Nguyễn Công Trứ:

Tân nhân dục vấn lang niên kỷ

Ngũ thập niên tiền nhị thập tâm

Tuổi ta nàng biết hay chưa

Năm mươi năm trước tuổi thời hai mươi

Thi nhân Mối – se cầu nguyện rằng: “cầu Chúa dạy tôi biết đếm các ngày chúng tôi, hầu cho chúng tôi được lòng khôn ngoan” (Thi Thiên 90:12). Đếm các ngày không có nghĩa là đếm tuổi để mừng, mà là kiểm điểm xem đã dùng ngày tháng Trời cho như thế nào.

Chẳng lẽ tiêu tùng ba vạn sáu.

Nguyễn Công Trứ

Nhìn lại những ngày qua, nhiều người đã tiêu pha ngày tháng như những tay tỉ phú ném tiền qua cửa sổ để mua một trận cười, kiếm một chút danh, tìm thêm tí lợi, tí quyền. Để rồi chung cuộc tay trắng lại hoàn trắng tay.

Nhìn vào những ngày qua, nhiều người giật mình vì đang ở trong thời kỳ “gần đất xa trời” mà vẫn chưa tìm ra cách nào để “gần trời xa đất”.

Nhìn vào những ngày tới, khác nào những đồng tiền còn sót lại, với con số luôn luôn là ần số không một phương trình nào tìm ra xác thực. Dầu vậy chúng ta vẫn còn ít nhất là còn ngày hôm nay, đồng tiền đang ở trong tay. Chắc chắn chúng ta phải xử dụng cách khôn ngoan.

1. Ngày hôm nay: phải tìm nay sự cứu rỗi cho linh hồn mình.

Lời Chúa Jesus phán rằng: “người nào nếu được cả thiên hạ mà mất linh hồn mình thì có ích gì?” (Mác 8:6).

Quý vị sẽ hỏi: “tôi phải làm chi cho được cứu rỗi (Công Vụ Các Sứ Đồ 16:30).

Kinh Thánh trả lời quý vị rằng: “hãy tin Đức Chúa Giê – xu thì người và nhà người sẽ được cứu” (Công Vụ Các Sứ Đồ 16:31).

Quý vị sẽ hỏi: lúc nào thuận tiện cho tôi tin nhận Đức Chúa Giê – xu làm Cứu Chúa của mình để được tha tội, để được cứu rỗi?

Kinh Thánh giải đáp như vậy: “kìa, hiện nay là thì thuận tiện; hiện nay là ngày cứu rỗi” (II Cô – rinh – Tô 6:2).

2. Những ngày tới: nguyện Chúa cho chúng ta tâm niệm: “hể tôi sống bao lâu, tôi sẽ hát xướng cho Đức Chúa Giê Hô Va bấy lâu; hể tôi còn chừng nào, tôi sẽ hát ngợi khen Đức Chúa Trời tôi chừng nấy. Nguyện sự suy gẫm tôi đẹp lòng Ngài; tôi sẽ vui vẻ nơi Đức Giê Hô Va” (Thi Thiên 104:33,34).

Đừng dùng những năm tháng “Trời cho” trong “trò chơi” nhân thế. Hãy dùng những năm tháng Trời cho, sống có ích cho mình và cho người, thì mới thật “mừng tuổi” trong mỗi dịp đầu năm.